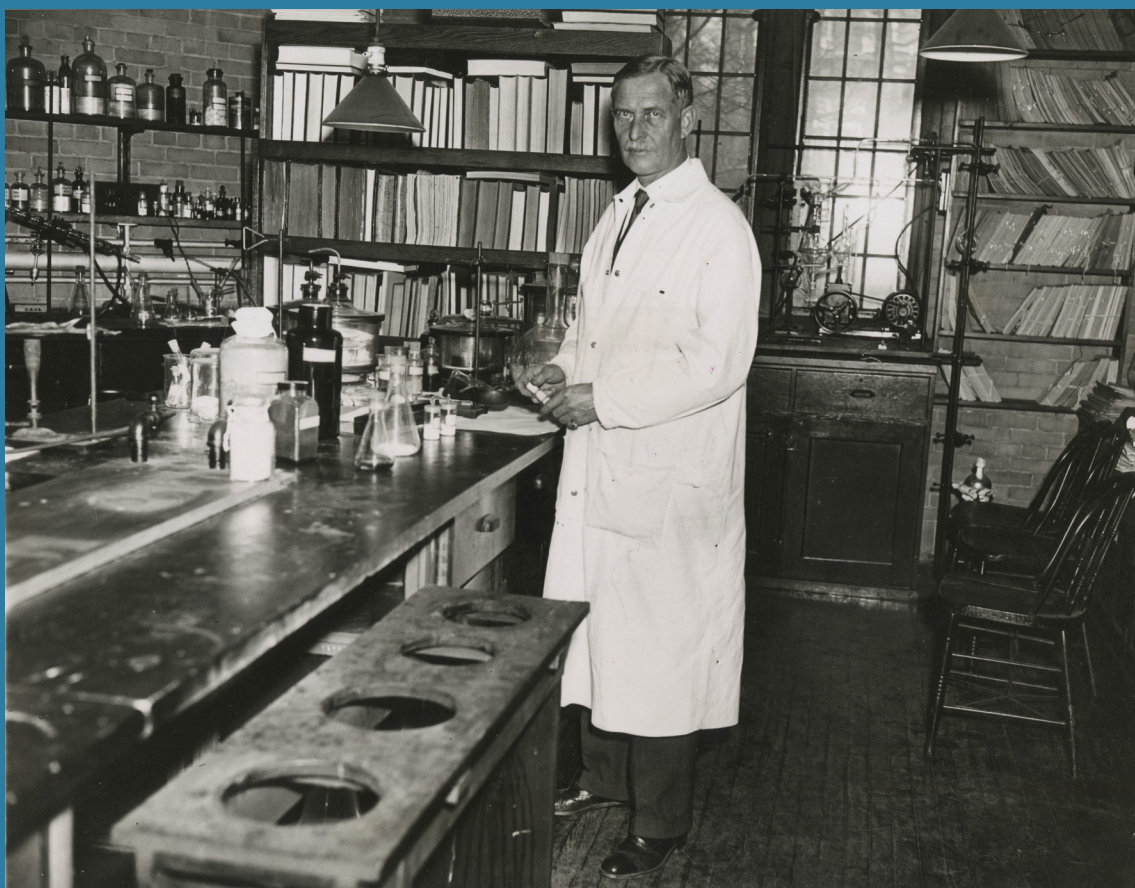

PROFESSOR ANDERSON

*från torparbarn i Sassarps by
till professor vid Yale University*

ÖRJAN HILL 2025

Starka gifter i tbc-bacill funna i U.S.A.

Svensk professor redogör
för nio års forsk-
ningar.

NEW YORK, april.

Efter nio års oavbrutet arbete ha fjorton framstående amerikanska biokemister under ledning av den svenske Yale-professorn R. J. Anderson isolerat 170 skilda av tuberkulosbacillen alstrade ämnen, av vilka tre äro kraftigt verkande gifter. Dessutom har professor Anderson upptäckt en substans i tuberkulosbacillen, vilken han förklarar vara nödvändig för bacillens andning. Genom att tillföra kroppen ämnen vilka neutralisera de av tuberkelbacillerna alstrade gifterna och den för bacillens liv nödvändiga substansen, vilken professor Anderson benämnt phthiocol anses nya vägar öppnas för bekämpandet av den vita pesten.

Resultaten av dessa forskningar, vilka ägt rum under National Tuberculosis Associations auspicer, ha i dagarna framlagts av professor Anderson och väckt stor uppmärksamhet inom den amerikanska läkarvetenskapen.

Av de 170 kemiska ämnen professor Anderson och hans medarbetare funnit i tuberkelbacillen äro ungefär en tredjedel förut okända. Den svenske biokemisten anser det sannolikt att dessa 170 ämnen endast representera hälften av dem som finnas i en tuberkelbacills mikroskopiska kropp. Av de 170 isolerade ämnena ha endast tre visat sig framkalla de verkningar på försöksdjuren vilka äro karaktäristiska för tuberkulos. Det starkaste av dessa gifter är en syra, vilken endast förekommer i tuberkelbacillen. De båda andra äro ett socker- och ett äggviteämne.

Mer än 2.000 liter tuberkelbaciller ha framställts som material för den sedan nio år pågående undersökningen, vilken utgör den första systematiskt genomförda kemiska undersökningen av tuberkulosbacillen.

Anderson, som är född i Härna socken i Älvsborgs län 1879, blev 1920 professor vid Cornelluniversitetet och 1927 vid Yale. Han har redan tidigare vunnit internationell ryktbarhet som biokemist genom sina tuberkelforskningar.

Banbrytande, säger d:r
Neander.

D:r Gustaf Neander i Nationalföreningen för Tuberkulosens bekämpande be-tecknar kort och gott de inrapporterade upptäckterna som banbrytande, under förutsättning att telegrammets uppgifter äro riktiga. Facklitteraturen i ämnet, ej håller den utländska, har, såvitt d:r Neander hade sig bekant, ej innehållit några meddelanden om de märkliga rönen vid den svenske Yale-professorns och hans medhjälparens forskningar.

Sjuksköterskan blev avrättad.

LONDON, torsdag.

T.T. Sjuksköterskan Waddingham avrättades på torsdagsmorgonen i Birmingham. Hon hade förgiftat en sjuk kvinna, som anförtratts i hennes vård, och syftet med mordet var att komma åt sjuklingens pengar. Den avrättade kvinnan var 34 år gammal och mor till fem barn. Den närmast föregående avrättningen av en kvinna i Storbritannien ägde rum i december 1934, då en mrs Major, som förgiftat sin man, fick sona sitt brott.

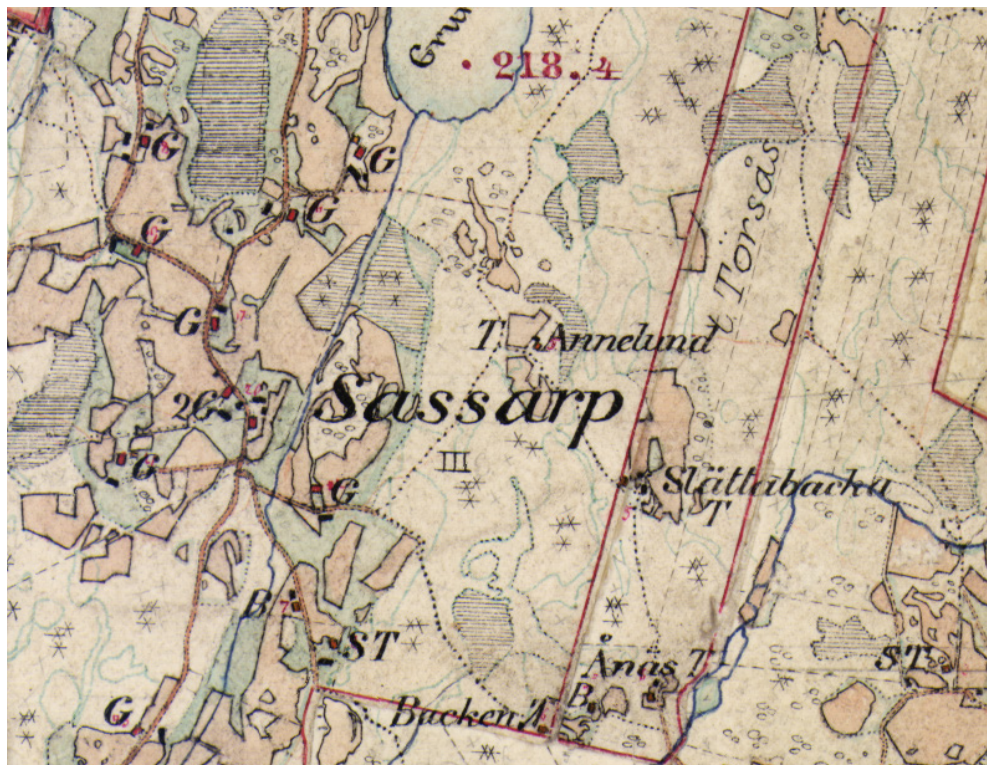
Det var på ett sjukhus i närheten av London som en äldre kvinna nyligen avled under mystiska omständigheter. Vid likbesiktningen framgick att döden kunde tillskrivas en förgiftning, och misstankarna riktades mot en av sjukhusets sjuksköterskor, Dorothea Waddingham, då det visade sig att den döda kvinnan efterlämnat ett testamente till sjuksköterskans favör. Efter en längre rättegång förklarades sjuksköterskan skyldig, och domaren dömde henne till döden. Juryn yrkade dock att hon skulle benådas.

En ansökan om att få dödsstraffet ändrat till livstids fängelse avlogs av inrikesministern, sir John Simon, som förklarar att han icke kunnat finna någon anledning att hemställa till kungen att benåda den dödsdömda.

1879 års Födelse och Dop-Bok

Födelse- nummer	Födelse		Döpt		Kön	Dopnamn	Föräldrarnes		Tillhör	Möders ålder
	Månad	dag	Månad	dag			namn, stånd, embete, yrke, nationalitet och trosbekännelse (om främmande) samt stället för nedkomsten (om ej i hemorten).	Hemvist jämte pagin i husförhörsb.		
						Anna	Torp Joh. Aug. Peter Joh. Laggbo			39
12 Aug	19	Aug	31		1	Eliv	7. Ingvald Maria Andersson	p. 91		37
						Carl	Sold Sam. Fritz	Silanda		38
13 Sept	10	Sept	14		1	Linus	Anna Math. Johans	p. 178		38
						Johan	Torp And. Andersson	Anneldun		36
14 Sept	13	Sept	20		1	Rudolf	Joh. Johansdr	p. 139		23
							Torp Joh. Peter Joh. Laggbo			28

Födelse- och dopbok, Härna 1879. Johan Rudolf föddes den 13 september på torpet Annelund. Modern var Johanna Johansdotter, 23 år. Fadern hette Anders Andersson.

Detalj ur karta över Ås härad 1890-1897. Torpet Annelund läg i skogen en bit söder om Grundsjön. Det uppodlades av Andreas Ericsson omkring 1838.

Dagens Nyheter 17 april 1936. Den internationellt kände biokemisten Rudolph John Anderson hade funnit starka gifter i tuberkulosbaciller. Han var född i Härna 1879, professor vid Yale University 1927-1948, professor emeritus vid Yale 1948 till sin död 1961.

Rudolph J. Anderson

EN BERÄTTELSE OM RUDOLPH JOHN ANDERSON FRÅN TORPET ANNELUND

RUDOLPH JOHN ANDERSON föddes på torpet Annelund i Härna den 13 september 1879. Föräldrarna var *Anders Andersson* och *Johanna Johansdotter*.

Annelund hade uppodlats i Sassarp Jutagårdens skog omkring 1838 av Rudolfs farfar *Andreas Ericsson* (född 1810, son till Eric Magnusson i Sassarp Laggaregården, som var svåger till barnamörderskan Catharina Andersdotter från Sassarp). Andreas Ericsson flyttade från Laggaregården 1838 till Jutagården som dräng. Han gifte sig den 3 november samma år med dottern på gården, *Sara Greta Johansdotter* (född 1810), och byggde torpet Annelund på gårdens ägor, där deras släkt sedan skulle bo kvar till omkring 1890, då stället upphörde permanent.

Andreas och Sara Greta fick tre döttrar och en son:

Johanna Carolina, född 1839.

Anders, född 1842.

Matilda, född 1846.

Amanda, född 1850.

Andreas Ericsson dog 1861. Sonen Anders Andersson övertog då torpet. Han gifte sig och bildade familj 1869. Förmodligen flyttade då änkan Sara Greta till en närbelägen backstuga som ett slags undantag.

Nyhemman Annelund, Torpare			
Andreas Ericsson	1810-1861		18 Laggaregården
H. Laga			
Johanna Johansdotter	1810-1890		18 Laggaregården
Johanna Carolina	1839-1897		V.
Anders	1842-1910		V.

Husförhörlängd, Härna 1826-1845. Andreas Ericsson står först som dräng på Sassarp Jutagården, när han inflyttade från Laggaregården, men snart anges han som torpare vid gården tillsammans med sin hustru Sara Greta Johansdotter. När dottern Johanna Carolina föddes den 28 januari 1839 står det i födelseboken att familjen bodde på ett torp under Jutagården, i husförhörlängden benämnt »nyhemman Annelund». Sonen Anders föddes 1842. Han skulle bli professors far.

Anders Anderssons första familj i Annelund

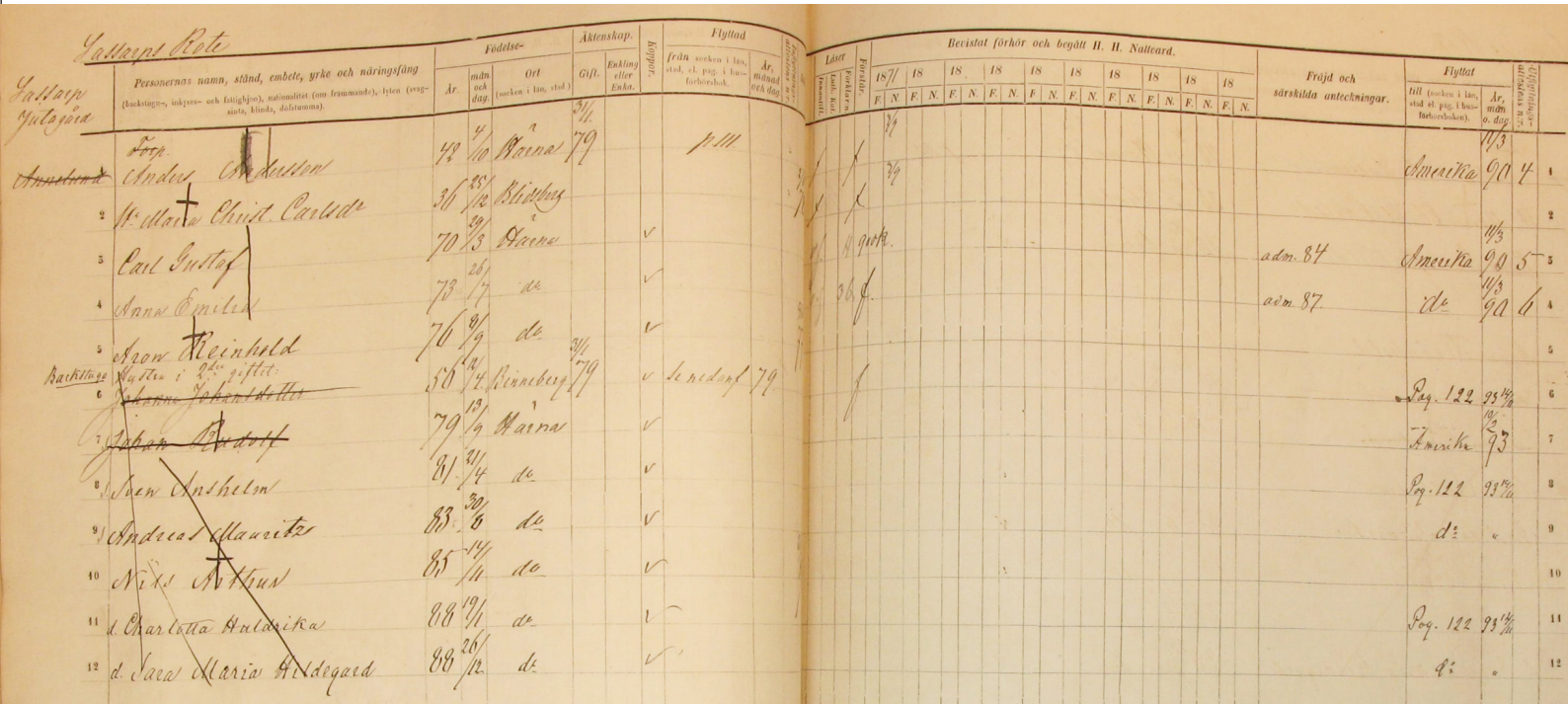
Anders Andersson övertog Annelund efter faderns död 1861. Han gifte sig 1869 med pigan Maria Christina Carlsdotter (född 1836 i Blidsberg) och fick tre barn med henne: Karl, född 1870, utvandrade till USA 1890 med fadern, bodde senare i Sassarp Laggaregården (Davidsgärde), där han dog 1918. Anna, född 1873, utvandrade till USA 1890 med fadern, gift Marsh i USA. Aron Reinhold, född 1876, död 1877.

Anders Anderssons andra familj i Annelund

Anders Anderssons hustru Maria Christina dog av en bröstsjukdom vid 41 års ålder 2 juni 1878. Anders anställde då en piga från Ljunga i Od i oktober samma år. Hon hette Johanna Johansdotter och var född 1856 i Binneberg (Skaraborgs län). Och den 31 januari 1879 gifte sig Anders Andersson med sin piga Johanna. Hon var född oäkta, men drängen Johannes Johansson i Binneberg tog på sig faderskapet och gifte sig strax därpå med Johannas mor Maja Stina Svensdotter i Binneberg. Anders Andersson och Johanna Johansdotter fick sju barn: Johan Rudolf, född 1879, utvandrade 1893, blev professor emeritus vid Yale University i USA med namnet Rudolph John Anderson. Han dog i USA 1961. Sven (Anselm) Bergman, född 1881, bodde i USA 1901–1908, sedan i Härna Skräddaregården, där han dog 1953. Mauritz, född 1883, utvandrade till USA 1901, nämns 1908 men ej 1913. Nils Artur, född 1885, drunknade i en källa den 25 maj 1887, bara ett och ett halvt år gammal. Charlotta, född 1888 (19 januari), utvandrade till USA 1902. Sara Bergman, född 1888 (26 december), utvandrade till USA 1909, återkom efter några år, gift i Längjum, Fristad, varifrån hon åter emigrerade till USA 1921. Ingeborg, född 1899 i Skräddaregården, utvandrade till USA 1913.

Anders Andersson emigrerar utan Johanna 1890

Anders Andersson reste till USA 1890 med sina två barn från första äktenskapet Karl och Anna. De fick flyttattest den 11 mars, men har inte gått att finna i något emigrantregister. Förmodligen bosatte sig Johanna då med sina fem barn i den närbelägna backstugan. Anders mor Sara Greta hade avlidit där 1888. Johanna kunde nog varken göra dagsverken eller erlägga arrende för torpet, som kanske ville användas på annat sätt av Jutagårdens ägare. Förmodligen hade Anders avsikt att tjäna ihop pengar och återvända, vilket skulle bli fallet.

Husförhörlängd, Härna 1871–1899. Familjen i torpet Annelund. Johanna Johansdotter inflyttade 1879. Hennes man Anders Andersson och hans två egna barn emigrerade till Amerika 1890. Prästen strök då över orden »Annelund» och »Torp» och skrev »Backstuga» istället, vilket antyder att Johanna och hennes fem barn Johan Rudolf, Sven, Mauritz, Charlotta och Sara då flyttade till en närbelägen backstuga. Den 10 februari 1893 fick Johan Rudolf utflyttningsattest till Amerika. Han var då tretton år. Johanna med övriga fyra barn flyttade till Flinkatorpet hösten 1893.

Rudolphs går i folkskola i Härna

Rudolph gick i Härna folkskola (nuvarande hembygdsgården) mellan cirka 1886 och 1893. Där fick han lära sig läsa och skriva, litet matematik och den lutherska katekesen. På den tiden var det Gustaf Adolf Grafström som var socknens folkskollärare, en framstående sådan som ständigt utvecklade skolans pedagogik. Härna folkskola har beskrivits som en mönsterskola under Grafströms tid och säkert fick det begåvade barnet Johan Rudolf lite extra uppmärksamhet. Flera av Grafströms barn fick en plats i vår konst- och musikhistoria, framför allt trion Gustav, Ellen och Manne. Gustav blev berömd tonsättare och konstnär. Ellens dotter var konstnären Dagny Schönberg och hennes son var den kände tecknaren Bo Vilson. Manne blev far till den begåvade jazzmusikern och konstnären Olle Grafström, »Grav-Olle» kallad. Och även lärare Grafström själv var mycket musikalisk, spelade orgel och sjöng, skrev också dikter och utgav böcker.

Spåren efter torpet Annelund (överst) och den närbelägna backstugan (nederst). Den blivande professorn Johan Rudolf var född och uppvuxen på Annelund och hade förmodligen bott några år i backstugan, när han som 13-åring emigrerade till Amerika 1893.

Familjen lämnar Annelund 1893

Familjen flyttade från Annelund 1893, förmodligen den närliggande backstugan. Rudolph reste till Amerika med en flyttattest, utskriven den 10 februari, och på hösten samma år flyttade Johanna med de fyra övriga barnen Sven, Mauritz, Charlotta och Sara till Laggaregårdens soldattorp (Flinkatorpet, som hade stått tomt några år). I husförhållningens antecknades att »mannen vistas i Amerika».

Anders Andersson kommer tillbaka 1897

Johanna och de fyra barnen flyttade från Flinkatorpet till Härna Skräddaregården 1897 och då finns även Anders Andersson med i husförhållningens utan uppgift om varifrån han inflyttade, men han tycks ha kommit tillbaka från Amerika det året och köpt 1/4 mantal Skräddaregården för pengar han hade tjänat i USA.

Den 20 februari 1899 föddes Johannas dotter Ingeborg i Skräddaregården och i födelseboken uppges Anders Andersson vara fadern. Johanna dog i Skräddaregården 1908. Anders Andersson avled där 1913. Sonen Sven övertog gården.

Rudolphs bröder Sven och Karl i Härna

Rudolph fick sammanlagt nio syskon, varav tre var äldre halvsyskon – *Karl Andersson* i Davidsgärde, *Anna Marsh* i USA och *Aron Reinhold*, död som liten. Helsyskonen var *Sven Bergman* i Skräddaregården, *Mauritz*, *Charlotta*, *Sara* och *Ingeborg* som alla fyra emigrerade till Amerika. *Nils Artur* dog som liten.

Sven Bergman flyttade flera gånger 1895–1901. Han bodde i Skräddaregården 1897–1899, tog sig namnet Bergman och emigrerade 1901 till Amerika, varifrån han återvände 1908 i samband med moderns död och övertog Skräddaregården. År 1914 gifte han sig med Emma Larsson (född 1888) från Åstorp i Härna. Hon insjuknade i tuberkulos och avled barnlös i sjukdomen den 7 oktober 1917 på Sjö-Gunnarsbo sanatorium i Marbäck (uppfört 1916). Sven gifte om sig 1919 med Signe Larsson (född 1895, död 1984 i Borås) från Varnum och fick döttrarna Stina 1919 (gift Konradsson), Gunborg 1921 (gift Johansson), Margareta 1923 och Astrid 1927. Han bodde kvar i Skräddaregården till sin död 1953. Hans gravsten finns på Härna kyrkogård.

Karl Andersson flyttade till USA med fadern och systemn Anna 1890. Han kom tillbaka 1901, gifte sig 1905 med Hilda Pettersson i Davidsgärde (Sassarp Laggaregården) och flyttade dit. Hilda var född 1874 (dotter till Alfred Pettersson och Almina Rebecka Gustafsdotter). Karl och Hilda fick dottern Anna 1907 (som bodde kvar i Davidsgärde omkring 1950). Karl dog i Davidsgärde den 10 november 1918 i en lunginflammation efter spanska sjukan.

Rudolph reser till Berlin 1910

Efter misslyckandet i Uppsala 1909 hade Rudolph slösat bort större delen av sina sparade pengar. Han lydde då ett råd av sin professor vid Tulane och begav sig året därpå till Berlin, där han antogs vid Emil Fischers laboratorium, som dock var fullt vid det tillfället, så han kom istället till Hermann Leuchs laboratorium, där han ägnade sig åt att studera färgreaktionen av brucin med salpetersyra. Han var kvar i Berlin i ett och ett halvt år, lärde sig tyska och fick många varaktiga vänner bland både tyska och utländska studenter. Vid midsommartiden 1911 hade han slutfört alla arbeten som var nödvändiga inför en doktorsexamen, men de avslutande proven återstod, liksom publicering av avhandlingen. Men hans 1.800 dollar hade tagit slut och han tvingades återvända till USA och söka arbete.

Vid denna kritiska tidpunkt fick en av Rudolphs studiekamrater en fråga från sin far, som var chefskemist på New York Agricultural Experiment Station i Geneva i delstaten New York, om det fanns någon hos Fischer som kunde rekommenderas för en tjänst vid kemiska laboratoriet i Geneva. Rudolph fick jobbet och anlände till Geneva i september 1911 med mindre än femtio dollar på fickan och utan den eftertraktade doktorsexamen.

Rudolph kommer till Geneva 1911

Till en början var han förskräckt över projektet som tilldelades honom i Geneva. Han skulle studera mjölkorns ämnesomsättning vid brist på ämnet fytin. Han visste inget om kor, förutom att de ibland gav mjölk, och kunde inget om deras ämnesomsättning. Än mindre kände han till fytin. Inte ens hans chef kunde något om detta ämne, mer än att det var en organisk fosforförening som fanns i vetekli.

Rudolf fick några artiklar att läsa och studerade dem med omsorg men också med frågetecken. Det var tillräckligt svårt att tolka tester när de gjordes i rena och genomskinliga provrör, men hur skulle det gå att se vad som händer när man matar en ko med fytin av okänd sammansättning? Han tänkte att innan man börjar med långa och dyra experiment med mjölkkor, vore det önskvärt att studera fytinets kemi för att lära sig dess egenskaper och utröna om det förekom i vete, havre, majs eller bomullsfrömjöl, eftersom alla dessa produkter användes i ransoner för mjölkkor. Hans chef gick med på sådana förstudier och på det viset kunde Rudolph arbeta med detta sidospår på obestämd tid med äkta entusiasm. Så började undersökningarna av fytin, som lade grunden till Andersons framgångar. På mindre än två år hade han publicerat åtta vetenskapliga artiklar.

Rudolph återvänder till Berlin 1914 och kriget bryter ut

År 1914 fick Rudolph möjlighet att återvända till Fischers laboratorium i Berlin. Han utnyttjade ett erbjudande om en tjänst i Washington för att övertala sina överordnade om löneförhöjning och ett års tjänstledighet för att åka till Tyskland och fullfölja fytin-studierna och avlägga sin doktorsexamen. Han kom till Berlin och Fischers laboratorium tidig vår det året, men sommarens politiska händelser och utbrottet av första världskriget grusade dessa planer. Han berättade:

»En dag i slutet av juli hade jag jobbat med några analyser till tretiden på eftermiddagen, när jag gick ut för en sen lunch. På väg tillbaka till laboratoriet såg jag arméfordon passera och det spreds extraupplagor av tidningarna. Rubriken var: Kriegsgefahrzustand! Jag tog med mig ett exemplar och visade mina kollegor, vilket orsakade ett pandemonium!

De tyska studenterna trängdes runt mig, läste tidningen, städade sina arbetsbänkar och gick ut och marscherade och sjöng *Deutschland über Alles*. På mindre än fem minuter var bara professorerna och några utländska studenter kvar i laboratoriet.»

Några veckor senare lämnade Rudolph staden och tog sig med tåg och båt till England via Holland. Han tänkte resa hem till USA, men hade inte råd med det, så efter en trevlig semester några veckor, började han arbeta vid Ernest Henry Starlings laboratorium vid University College i London. Han hjälpte där till med forskning kring enzymet fytas (som samverkar med fytinsyra och fytater).

Rudolph blir doktor, professor och gifte sig med Clara

Tidigt 1915 återvände Rudolph från England till Geneva och återupptog sitt arbete. Han arbetade nu bland annat med djur och ämnen som inositol och kresol. Våren 1917 tillbringade han i professor Graham Lusks laboratorium vid Cornell Medical College i Ithaca i delstaten New York och näringsstudier av fjäderfä.

Kort efter att USA gick in i kriget blev Rudolph volontär och fick uppdraget som kapten i sanitetskåren, avdelningen för mat och näring. Efter vapenstilleståndet var han stationerad i avstigningslägret i Hoboken och på Camp Merritt, New Jersey. Han skrevs ut i januari 1919, men innan han återvände till Geneva, begärde han permission för att klara kraven för doktorsexamen vid Cornell University. Hans arbete med fytin antogs snabbt som lämpligt ämne för avhandlingen och i slutet av läsåret erhöll han äntligen den grad som han så länge hade strävat efter. Han blev doktor 1919! Året därpå utnämndes han till professor vid Cornell och samma år den 3 juni gifte han sig med *Clara Tillinghast* från Englewood, New Jersey. Förmodligen hade de mötts när han var stationerad i delstaten.

Rudolph återvänder till Geneva 1920

Rudolph återvände till laboratoriet i Geneva 1920 som chefsbiokemist och professor vid Cornell University. Han arbetade med olika ämnen, bland annat med en undersökning av dietisk polyneurit hos fjäderfä. Han deltog också i ett projekt där man studerade kemi och genetik på druvpigment. Vinodling var en viktig näring i övre delstaten New York och man ville få ökad kunskap till druvförädlingen. Man samlade varje höst in ansenliga mängder druvskal och extraherade dem med lösningsmedel och studerade pigmenten. Det kunde då konstateras att pigmenten i inhemska sorter som Concord skilde sig från europeiska sorter. I hybrider mellan amerikanska och europeiska sorter dominerade de europeiska pigmenten.

Själva druvorna gick inte till spillo efter att skalen hade avlägsnats. Rudolph tog hand om dem och tillverkade en champagnetyper och andra viner, som avnjöts av de flesta av hans vänner. Hans vinkällare väckte under de sista förbudsåren (förbudet av produktion, transport, import och försäljning av alkoholhaltiga drycker i USA 1920–1933) både förvåning och glädje till de få som fick se den!

Rudolph kommer till Yale University 1926

Den viktigaste forskningen vid den tiden var emellertid studiet av först nukleinsyror och sedan framför allt steroler som fanns i oljor av växtfrön, ett område där Rudolph blev en ledande forskare i USA och han inbjöds att presentera en artikel vid ett symposium om organisk kemi i Rochester i december 1925. I publiken fanns en professor T. B. Johnson från Yale University, som nyligen hade undersökt nukleinsyror i tuberkulosebakterier. Johnson bjöd in Rudolph till Yale året därpå för att bland annat arbeta med att isolera steroler i denna bakterie, vilket så småningom skulle resultera i framtagandet av vaccin mot tuberkulos. Rudolph började vid Yale, beläget i New Haven, Connecticut, i oktober 1926, först under ett Sterling Fellowship och därefter som professor i kemi, en tjänst som han innehade fram till pensionering som professor emeritus 1948, då som en världsledande forskare på tuberkulosebakterien.

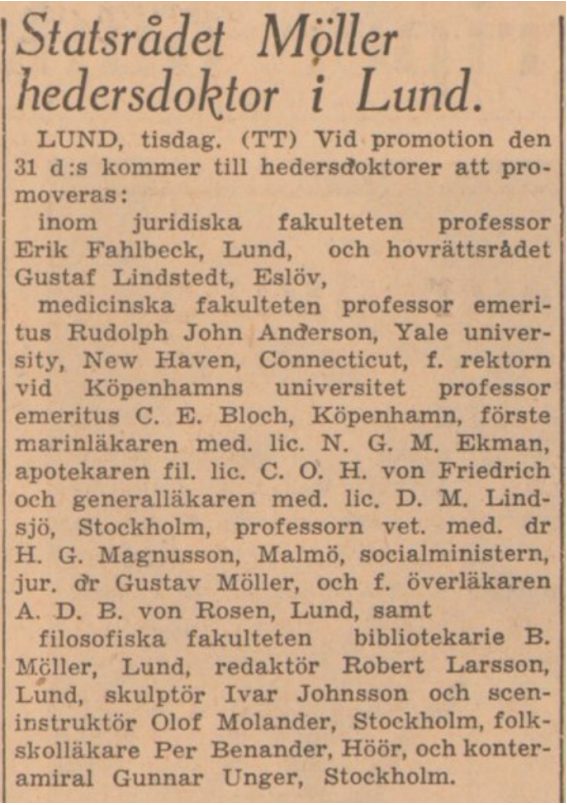
Strax innan han gick i pension förberedde Rudolph ett museum på Yale, baserat på sina forskningar. Museet beskrevs i tidskriften *Journal of Chemical Education* 1959: »Hans arbete kännetecknades av tålmod och skicklighet, i hans studier om brucin i Tyskland, arbetet med fytin och steroler i Geneva och med bland annat lipider och ftalsyra hos tuberkulosebakterier vid Yale. Han utvecklade nya tekniker i varje projekt med en analytisk skicklighet och gedigna kunskaper om grundläggande organisk kemi. Hans forskning blev klassisk och har citerats i alla läroböcker i ämnet.»

Mellan åren 1937–1958 var Rudolph redaktör för den ansedda vetenskapliga tidskriften *Journal of Biological Chemistry*. Med vänlighet och fasthet utvecklade han den till att bli den ledande publikationen i världen inom området. Redaktionen upptog två våningar högst upp på en av Yales många torn, hyresfritt tillhandahållet av universitetet. Här läste han noga varje manuskript innan han skickade dem vidare till redaktionen för vidare behandling. Arbetet krävde otaliga timmar borta från laboratoriet och fyllde många av hans kvällar. Varje år arrangerade Rudolph en middag för redaktionens medlemmar med noga utvalda menyer, viner och cigarrer och med en extraordinär känsla av god gemenskap och tillgivenhet, har det bekskrivits. Decemberupplagan 1958 av tidskriften tillägnades professor Anderson, och en vackert inbunden kopia finns kvar i samlingarna.

År 1941 valdes Rudolph till president för *American Society of Biological Chemists*. Fem år senare blev han medlem i *National Academy of Sciences* och *Connecticut Academy of Sciences*.

Den 31 maj 1947 utnämndes Rudolph till hedersdoktor vid Lunds universitet vid en promotion i Lunds domkyrka. Samtidigt blev exempelvis även dåvarande socialministern Gustav Möller, regissör Olof Molander och skulptör Ivar Johnsson hedersdoktorer, men Rudolph var inte närvarande i Lund vid detta tillfälle, utan var kvar i USA.

Svenska Dagbladet 21 maj 1947. Rudolph John Anderson, Yale university, New Haven, Connecticut, skulle promoveras till hedersdoktor vid Lunds universitet den 31 maj tillsammans med bland andra statsrådet Gustav Möller (som SVT:s inrikespolitiska kommentator Mats Knutson 2018 beskrevs som »arkitekten bakom välfärdssambället»).

År 1948 erhöill Rudolph *Trudeau medal of the National Tuberculosis Association*. Tre år senare blev han hedersmedlem i *Connecticut Medical Society*. Han verkade också i många år för Yale University som styrelseledamot i *The Board of Scientific Advisors of the Jane Coffin Childs Foundation* och tjänstgjorde i många fakultetskommittéer. Han hade också medlemskap i ett antal lärda sällskap, såsom *American Association for the Advancement of Science*, *American Chemical Society* och *Society of Experimental Biology and Medicine*.

År 1943 författade Rudolph en hyllning till sitt nya land: »Jag känner mig övertygad om, att en sådan karriär som jag har upplevt har endast varit möjlig i Amerika, där möjlighet till utbildning och avancemang varit tillgängliga för alla som har varit villiga att arbeta. Även utlandsfödda personer som jag fick samma möjligheter som de infödda medborgarna.»

Rudolph har beskrivits som en lång, imponerande och kraftfull personlighet av stor värdighet, charmig men något formell i sitt uppträdande, med en grundläggande vänlighet och enkelhet som gav honom omedelbar tillgivenhet. För sina nära vänner avslöjade han även ett fint sinne för humor.

Rudolph köpte ett sommarhus, en gammal bondgård, i Guilford i Connecticut, som han och Clara hade bevarat och möblerat med antikviteter. Där tillbringade de många veckoslut och semester med trädgårdsarbete och socialt umgänge med vänner – en stor kontrast till uppväxten på torpet och backstugan Annelund i Sassarps skog!

Rudolph John Anderson avled den 6 april 1961. Tidningen *New York Times* skrev dagen därpå, att han förmodligen var den i hela världen som kunde mest om tuberkulosbakteriens kemi.

Källor och litteratur

Vickery, Hubert Bradford: *Rudolph John Anderson 1879–1961. A Biographical Memoir*. 1962.

Kresge, Nicole, Simoni, Robert D. and Hill, Robert L. *Chemical Investigations of Tubercle*

Bacillus Lipids. 1905–2005. 100 Years of Biochemistry and Molecular Biology.

New York Times 7 april 1961.

Wikipedia.

Tidningsartiklar i *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet*.

Kyrkoböcker och kartor, Härna socken.

geni.com

ancestors.familysearch.org

RUDOLPH ANDERSON, EX-YALE PROFESSOR

NEW HAVEN, April 6 (AP) —Dr. Rudolph J. Anderson, Professor Emeritus of Chemistry at Yale University, died today in his home at the age of 81.

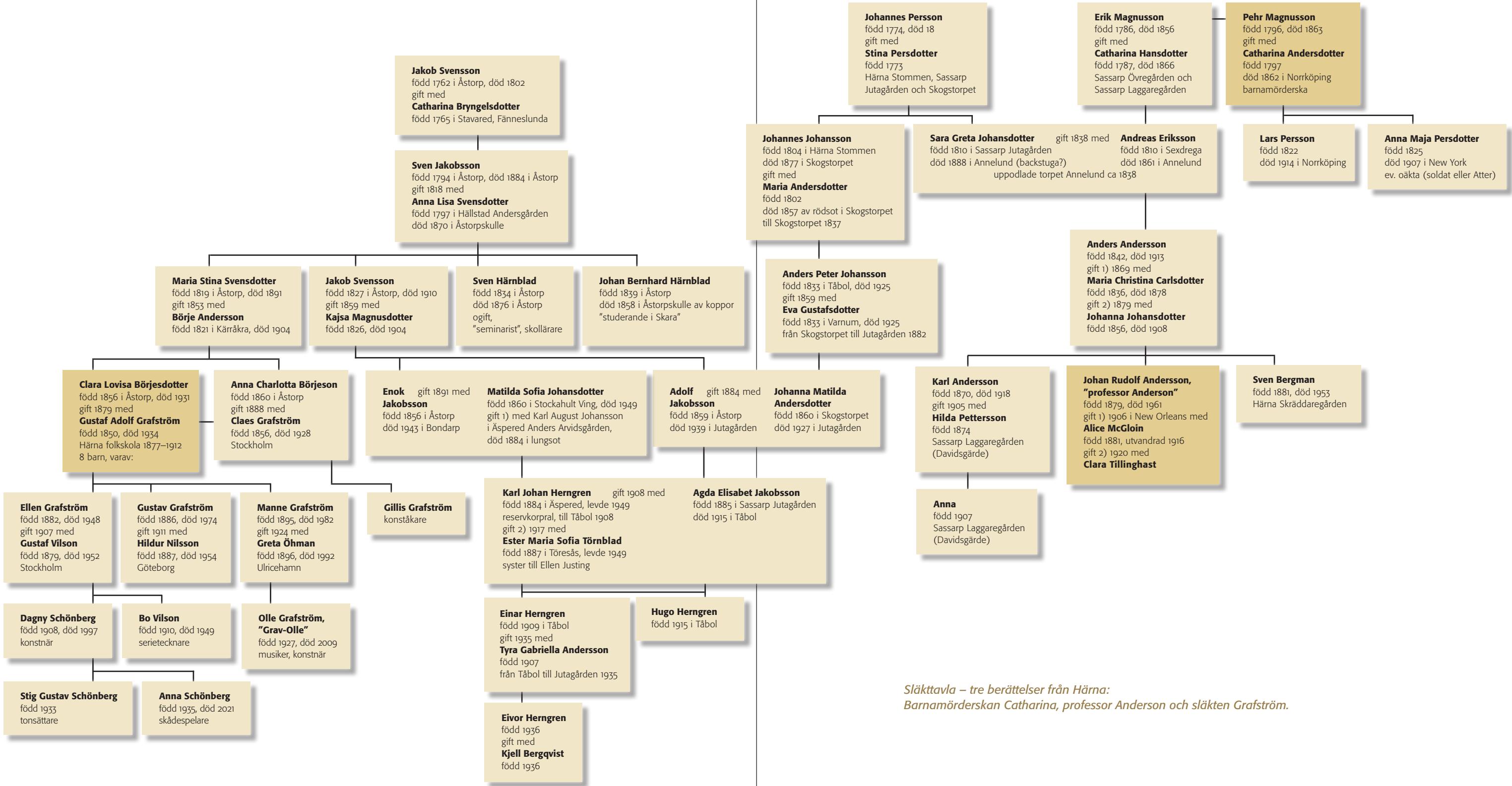
He served for twenty-one years as managing editor of the American Journal of Biological Chemistry. His special field of research was tuberculosis bacilli.

His widow, Clara, survives.

Dr. Anderson had been called "probably the best-informed man in the world on the chemistry of the tubercle bacillus." In 1944 a display "museum" consisting of more than 300 chemicals isolated from living tubercle bacilli was formally dedicated at Yale. It represented seventeen years' work by Dr. Anderson—with the support of the National Tuberculosis Association.

A native of Härna, Sweden, Dr. Anderson studied at Uppsala, Berlin and London Universities, and took his Ph.D. at Cornell in 1919. He joined the Cornell faculty the next year. After going to Yale in 1927, he took up his work on the lipids of tuberculosis and other bacilli. Dr. Anderson retired in 1948.

The same year he was awarded the Trudeau Medal. Dr. Anderson belonged to the American Society of Biological Chemists and the Society for Experimental Biology. He was elected to the National Academy of Sciences in 1946.

Släkttavla – tre berättelser från Härna:
Barnamörderskan Catharina, professor Anderson och släkten Grafström.